علوم اسلامی انسانی، شماره ۱۵، پاییز ۱۳۹۷، جلد اول، ص ۱۷- ۱

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

مجله علمی علوم اسلامی انسانی (سال چهارم)
شماره ۱۵/ پاییز ۱۳۹۷ / ص ۱۷-۱

# بررسی و تحلیل محتوایی و تعداد مقاله های منتشرشده در حوزه مالیات در ایران

**منصور گرکز[۱]، عبدالعزیز پقه[۲]، هاجر باطنی[۳]، علی اکبر حاجیان[۴]**

[۱]دانشیار، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرگان، گرگان، ایران
[۲]استادیار، گروه آمار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علی‌آباد کتول، علی‌آباد کتول، ایران
[۳]دانشجوی دکتری تخصصی، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرگان، گرگان، ایران
[۴]گروه مدیریت، واحد علی آباد کتول، دانشگاه آزاد اسلامی، علی آباد کتول، ایران

**نویسنده مسئول:**
منصور گرکز

**چکیده**

هدف این پژوهش بررسی تعداد و تحلیل محتوای مقاله‌های منتشرشده مالیات و مشخص کردن اولویت پژوهشی زیرمجموعه‌های آن در ایران است. پس از بررسی کمی و دسته‌بندی مقاله‌های منتشرشده،از رویکردی آرشیوی و تحلیل محتوا استفاده شد.برای این پژوهش تعدادمقاله‌های مرتبط با مالیات از ابتدای زمان انتشار هر نشریه، نسبت به‌کل مقاله‌های منتشرشده تا پایان آذرماه ۱۳۹۶بررسی شد.بررسی‌ها نشان می‌دهد که تعداد مقاله‌های مالیات منتشرشده در نشریه‌ها تا پایان آذر ۱۳۹۶ برابر با ۳۳۸ مقاله است.(در نشریه‌های حسابداری و مالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تنها ۹۰، در سایر نشریه‌های حسابداری ۳۳ و در نشریه‌های غیر حسابداری و مالی ۲۱۵)بررسی محورهای محتوایی مقاله‌های مالیات با آماره کای دو نیز نشان‌دهنده تفاوت معنادار در محورهای مختلف است. تحلیل محتوا نشان می‌دهد که سایر موضوعات مالیات بیشترین و تمکین مالیاتی کمترین تعداد مقاله‌ها را به خود اختصاص داده‌اند.

**کلمات کلیدی:** فرار مالیاتی، اجتناب مالیاتی، تمکین مالیاتی، سپرسازی مالیاتی، مالیات سبز.

علوم اسلامی انسانی، شماره ۱۵، پاییز ۱۳۹۷، جلد اول، ص ۱۷- ۱

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

**مقدمه**

درهراجتماعی دولت‌هابرای ادای مسئولیت خود،نیازمندبه انجام یک سری هزینه‌ها بوده که انجام این هزینه‌هانیازبه یک سری درآمدهادارند. دربین انواع درآمدهای دولت، مالیات قابل‌قبول‌ترین ومناسب‌ترین نوع ازنظراقتصادی است وبه‌عنوان ابزاری کارآمددرجهت اجرای سیاست‌های اقتصادی،اعم ازتوزیعی ومالی وحتی هدایت اقتصاددرمسیر اهداف کلان اقتصادی بشمارمی‌آید. لذاازنظراقتصاددانان،وجودیک نظام مالیاتی کارآمدبرای تداوم فعالیت‌های دولت،ضروری است. افزون براین،درکشورهای تک‌محصولی،مانندکشورماکه برای تأمین هزینه‌های دولت،بیشترمتکی به درآمدهای حاصل ازصادرات منابع طبیعی هستند،توجه بیشتر،به نقش مالیات دربودجه دولت ضرورت دارد[۱۳]؛امابایداعتراف کردکه به دلیل مشکلات موجوددرسیستم مالیاتی کشور،این سیستم قادر به تأمین بخش عمده‌ای ازدرآمدهای دولت نیست. بر این اساس،لازم است به تحلیل مشکلات موجوددرنظام مالیاتی کشورپرداخت وبااتخاذ تدابیردرجهت رفع آن‌هااقدام نمود[۱۱].بنابراین بایدبااجرای پژوهش های کاربردی دراین مسیر،زمینه برای شناسایی عوامل مؤثربرمالیات راشناسایی و بسترهای لازم برای توسعه سیستم مالیاتی کشورفراهم نمود زیرا در هر حوزه‌ای در علوم تخصصی تا موضوعی پژوهش و بررسی نشود، نمی‌توان انتظار گسترش آن را داشت.

تعداد انتشارات علمی و مقاله‌ها، مهم‌ترین شاخص کمی تولید علم محسوب می‌شود. در این میان، تحلیل انتشار مقاله‌ها و کتاب‌های علمی معمول‌ترین شیوه‌ی ارزیابی میزان پژوهش‌های علمی به شمارمی آید [۲].پژوهش‌های انجام‌شده در کشور با روش تحلیل محتوا، بیشتر درزمینه پژوهش های علوم اجتماعی متمرکز است و در حوزه‌های حسابداری توجه چندانی به آن نشده است. از سوی دیگر، تابه‌حال پژوهشی دانشگاهی جهت تحلیل تعداد و محتوای مقاله‌های منتشرشده در حوزه مالیات صورت نگرفته است.با استفاده از یافته‌های این پژوهش پراکندگی موضوعی مقاله‌های منتشرشده درزمینه مالیات بررسی‌شده است. در این پژوهش علاوه بر اینکه سیر موضوعی مقاله‌هامشخص‌شده، می‌توان مقوله‌های موضوعی کمتر کارشده را تقویت نمود و از تکراری شدن مباحث در مقوله‌های دیگر جلوگیری کرد.لذاپرسش‌های اساسی در این خصوص عبارت‌اند از: پژوهشگران حسابداری در چه حوزه‌هایی از مالیات بیشترین و کمترین تعداد مقاله را ارائه کرده‌اند؟ پیام اصلی پژوهش‌های صورت گرفته در خصوص مالیات چه بوده است و در چه حوزه‌هایی نیاز بیشتری به پژوهش احساس می‌شود؟ هدف اصلی این پژوهش بررسی کمی آرشیوی مطالعات انجام‌گرفته در حوزه مالیات و پاسخ به پرسش‌های ذکرشده است تا گرایش‌های پژوهشی پژوهشگران و محتوای مقاله‌های آن‌ها در حسابداری نیز افشا شود. لذا در مرحله‌ی اول به جمع‌آوری آرشیو و شمارش مقاله‌ها پرداخته می‌شود و سپس از تجزیه‌وتحلیل محتوا برای بررسی یافته‌های مقاله استفاده می‌شود. ساختار مقاله به این شرح است: بخش ۲ به مبانی نظری مالیات و پیشینه پژوهش داخلی و خارجی در این زمینه اختصاص دارد. بخش ۳ روش پژوهش، تحلیل محتوا و گام‌های آن را توصیف می‌کند و بخش ۴ به ارائه‌ی فرضیه‌ها و بخش۵ یافته‌های پژوهش را در زیرمجموعه‌های حسابداری گزارش می‌کند. در بخش ۶ نیز نتیجه‌گیری بیان‌شده است.

## مبانی نظری پژوهش و پیشینه پژوهش

درباره تعریف مالیات میان علمای مالیه اختلاف‌نظرزیادی وجوددارد‌وتعریف‌های زیادی ازمالیات بیان‌شده است وهنوزهم تعریف جامعی که شامل انواع مالیات‌هاباشد،وجودندارد.مالیات سهمی است که به‌موجب اصل تعاون ملی در حدود قوانین، هر یک از سکنه کشور باید از ثروت و از درآمد خود برای تأمین هزینه‌های عمومی و حفظ مصالح کشور به‌قدر توانایی خود به خزانه دولت بدهد [۳].این مبالغ اجباری و غیرقابل‌برگشت بوده [۱۶] و برای حفظ و اهمیت برای دارایی [۱۲] از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و خصوصی به‌وسیله اهرم‌های اداری و اجرایی دولت وصول می‌شود [۹].

پژوهش هایی همانندموضوع پژوهش حاضر،درحوزه های مشابه نظیرحسابداری ومدیریت انجام گردیده که می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

نمازی و همکاران [۱۵] به بررسی تعداد وتحلیل محتوای مقاله‌های اخلاق حسابداری با استفاده از رویکرد آرشیوی و تحلیل محتوا پرداختند.آن‌ها به این نتیجه رسیدند که تعداد مقاله‌های اخلاق منتشرشده در نشریه‌های پژوهشی وزارت علوم،تحقیقات و فناوری کمتر از تعداد مقاله‌های منتشرشده اخلاق در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی و نشریه‌های غیر حسابداری و مالی است.همچنین بررسی محتوایی مقاله‌های اخلاق حسابداری نشان‌دهنده تفاوت معنادار درمحورهای مختلف اخلاق است.

حسینی و جمکرانی [۴] به تحلیل محتوای مقالات انتشاریافته مدیریت سوددر۵ژورنال برترحسابداری جهان، بااستفاده ازتکنیک تحلیل محتوابین سال‌های۱۹۹۶تا۲۰۱۶پرداختند.نتایج پژوهش آن‌هانشان دادکه بیشترین تعداد مقالات مدیریت سود، با ۷/۶۵٪، در سال‌های ۲۰۰۶، ۲۰۰۸و ۲۰۱۰ انتشاریافته‌اند، از این میان ژورنال Accounting Review، بیشترین تعدادمقالات را به

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

خود اختصاص داده است و رویکرد غالب در مقالات،روش تعهدی درانجام مدیریت سود بوده،در میان مراکز علمی مشارکت‌کننده،دانشگاه نیویورک بیشترین نقش را داشته ومدل جونز (۱۹۹۱) به‌عنوان پرکاربردترین مدل و مدل اصلاح‌شده جونز در رتبه دوم قرار دارد.بیشترین روش پژوهش به کار گرفته‌شده روش همبستگی بوده و در ۶۴/۲۹٪مقالات، مدیریت سود متغیر وابسته بوده است و نیز در ۹۵٪پژوهش‌های انجام‌شده، متغیرمدیریت سودبامتغیرهای موردبررسی،دارای رابطه معنادارمی‌باشندکه نشان ازمحتوای اطلاعاتی واعتباراندازه‌گیری آن حکایت دارد.

رهنمای رودپشتی و همکاران[۶] به تحلیل موضوعی نشریات دارای رتبه علمی –پژوهشی حوزه مالی وحسابداری در ایران ونشریه Finance آمریکا و مقایسه نتایج آن‌ها با یکدیگر با استفاده از مدل پانل دیتا و تکنیک تحلیل محتوا و روش تجزیه‌وتحلیل آماری و اقتصادسنجی پرداختند. آن‌ها بامطالعه یازده فصلنامه دارای رتبه علمی –پژوهشی در حوزه حسابداری و شش فصلنامه دارای رتبه علمی - پژوهشی در حوزه مالی طی دوره زمانی ۱۳۹۱-۱۳۸۸ و مقایسه نتایج آن‌هابا ۴۸۰ عنوان مقاله منتشرشده در نشریه Finance در طی سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۰۸ به این نتیجه رسیدند که در نشریات حسابداری ایران رابطه معنی‌دار اما ضعیفی بین تعداد مقالات منتشرشده و موضوع حسابداری وجود دارد. همچنین در نشریات مالی ایران رابطه مثبت و معنی‌داری بین تعداد ومقالات منتشرشده با موضوع مالی وجود دارد. علاوه بر این ارتباط مثبت و معناداری بین رویکرد انتشار مقالات در نشریه Finance آمریکا با موضوع مالی وجود دارد.

راهنمای رودپشتی وهمکاران [۷] به تحلیل محتوای موضوعی نشریات علوم مالی دارای رتبه علمی-پژوهشی درایران براساس عنوان آن‌ها از سال ۱۳۹۱-۱۳۷۲ ومقایسه بانشریه Financeآمریکاازسال ۲۰۱۳-۱۹۴۶که دارای رتبهISI با ضریب تکاثر ۴.۲۱۸ است پرداختند.آن‌ها با بررسی ۵۴۶عنوان مقاله منتشرشده درشش فصلنامه دارای رتبه علمی– پژوهشی درحوزه مالی درایران و۴۶۷۹عنوان مقاله منتشرشده درنشریه Financeوروش تحلیل محتواازنوع کمی به این نتایج رسیدند که براساس عنوان مقالات درایران،بیشترین درصدانتشاربا۳۴٪مربوط به مقالات با موضوع مدیریت مالی وکمترین درصدانتشاربا۰/۰۳٪مربوط به مقالات باموضوع حسابداری مدیریت است .درنشریهFinanceنیزنتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد بیشترین درصدانتشاربا۲۸٪مربوط به مقالات باموضوع مدیریت مالی انتشاریافته‌اند.

راهنمای رودپشتی و همکاران [۸] به بررسی محتوای موضوعی نشریات دارای رتبه علمی –پژوهشی رشته حسابداری در ایران بر اساس عنوان آن‌ها از سال ۱۳۹۰-۱۳۷۱ با استفاده از تکنیک تحلیل محتوا پرداختند. آن‌ها با بررسی ۱۱۵۴ عنوان مقاله منتشرشده دریازده فصلنامه دارای رتبه علمی–پژوهشی در رشته حسابداری به این نتیجه رسیدند که بر اساس عنوان مقالات بیشترین درصد انتشار، موضوع حسابداری مالی با ۲۹٪ و پس‌ازآن مقالات با موضوع مالی با ۲۴٪ است.۲۲٪ از مقالات منتشرشده با موضوع حسابداری مدیریت،۱۴٪ موضوع حسابرسی،۶٪ مدیریت و تنها ۵٪ مقالات با موضوع حسابداری دولتی بوده است.

آدریکاریا،بتانکورت واَلشِمِریک[۱۸] به بررسی نامه‌های اظهارنظرنوشته‌شده درپاسخ به نقشه راه IFRS پیشنهادی SEC،بااستفاده ازتحلیل محتوای سنتی ویک نرم‌افزارمنحصربه‌فردخوشه‌بندی متن، (CLUTO) پرداختند. نتایج نشان داد اکثریت پاسخ‌ها،بانقشه راه پیشنهادی مخالف‌اند.به علاوه،تفاوت سیستماتیکی میان ویژگی‌های پاسخ‌دهندگان نظرات دریافتی،مانند،نوع پاسخگو،ویژگی‌های شرکت ووابستگی‌های صنعت،وجوددارد.

باتوجه به مطالعه و بررسی‌های انجام‌شده تاکنون هیچ‌گونه پژوهشی مربوط به تعداد ومحتوای مقاله‌های منتشرشدهمربوط به مالیات در مجلات صورت نگرفته و لذا سهم نشریه‌های پژوهشی کشور و محتوای پژوهش‌های مالیات منتشرشده در آن‌ها مشخص نشده است؛لذا هدف اصلی این پژوهش بررسی جایگاه مقالات مالیات از منظر اولویت‌های پژوهشی پژوهشگران است.

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

## روش پژوهش

این پژوهش به بررسی تعداد و تحلیل محتوای مقاله‌های مرتبط با مالیات در ایران می‌پردازد؛ بنابراین ازنظر استفاده از یافته‌ها، کاربردی و ازنظر نوع روش پژوهش، ترکیبی از روش کیفی و کمی است. این مطالعه ابتدا از روش تحلیل محتوا استفاده می‌کندتا با استفاده از منابع آرشیوی داده‌های لازم را برای اجرای مطالعه‌ی توصیفی را فراهم سازد، سپس مبانی پژوهش کمی و آزمون فرضیه‌ها را دنبال می‌کند.

برای این پژوهش تعدادمقاله‌های مرتبط با مالیات از ابتدای زمان انتشار هر نشریه، نسبت به‌کل مقاله‌های منتشرشده تا پایان آذرماه ۱۳۹۶ مقایسه شد. برای این منظور به سایت تک‌تک نشریه‌های حسابداری و مالی به‌منظور بررسی و شناسایی مقاله‌هایی که بتوان آن را در گروه مقاله‌های مالیات برشمرد،مراجعه شد و مقاله‌های منتشرشده‌ای که در طول سال‌های انتشار نشریه‌ها در عنوان آن‌ها از کلمه‌ی مالیات استفاده‌شده، در لیست مقاله‌های مالیات آن نشریه گنجانده شد. دلیل اصلی این امر آن است که عنوان مقاله، مفهوم و مسیر اصلی مقاله را نشان می‌دهد و باید به‌طور خلاصه، مضمون اصلی پژوهش را نیز نشان دهد. عنوان مقاله باید کوتاه و گویا و تنها بیانگر متغیرهای اصلی پژوهش باشد[۱۰]. بااین‌وجود با مراجعه به سایت‌های تخصصی حسابداری تنها مقاله‌هایی انتخاب شدند که در عنوان آن‌ها از کلمه مالیات استفاده‌شده و به بررسی مالیات پرداخته‌اند و مالیات جزءمتغیرهای اصلی پژوهش بوده است. مقاله‌هایی که تنها در بخشی از آن به بررسی مالیات پرداخته‌شده است در تعداد مقاله‌های آن نشریه بررسی نشد؛ زیرا این پژوهش صرفاً به بررسی مقاله‌هایی می‌پردازد که مالیات را به‌عنوان متغیر اصلی در نظر گرفته‌اند. در ادامه برای بررسی، نشریه‌ها به سه دسته تقسیم شدند. دسته‌ی اول نشریه‌های حسابداری که اسامی آن‌ها در لیست منتشرشده سایت نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری[1]دیده می‌شودو دسته دوم سایرنشریه‌های حسابداری و مالی (دارای مجوز از وزارت ارشاد و غیره) که به انتشار مقاله‌های حرفه‌ای حسابداری پرداختند. دسته سوم سایر نشریه‌های غیر حسابداری که به انتشار مقاله‌ی مرتبط با مالیات پرداختند. مقاله‌های این دسته با جستجو در سایت‌هایی نظیر موتور جستجو گوگل[2]، انسانی[3]، جهاد دانشگاهی[4] و نورمگز[5]یافت شده‌اند.

بعد از بررسی کمی تعداد مقاله‌ها از رویکرد تحلیل محتوای کیفی برای بررسی عناوین آن‌ها استفاده شد.

## فرضیه‌ها

با توجه به مطالب مطرح‌شده: فرضیه‌های پژوهش به شرح زیر بیان می‌شوند:

فرضیه اول: میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشدهدرزمینه ی مالیات در مجلات «علمی پژوهشی» وزارت علوم تحقیقات و فناوری،کمتر از میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی است؛

فرضیه دوم: میانگین تعداد مقاله‌هایمنتشرشدهدرزمینه مالیات در مجلات «علمی پژوهشی» وزارت علوم تحقیقات و فناوری، کمتر از میانگین تعداد مقاله‌هایمنتشرشده در سایر نشریه‌های غیر حسابداری و مالی است؛

فرضیه سوم: بین میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده درزمینه های مختلف محتوای مالیات در انواع نشریه تفاوت معناداری وجود دارد.

[1]- journals.msrt.ir
[2]-google.com
[3]-ensani.ir
[4]-sid.ir
[5]-noormags.ir

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

## یافته‌ها

### نشریه‌های حسابداری و مالی موجود در سایت نشریات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

نگاره ۱ تعداد مقاله‌های مرتبط با مالیات در نشریه‌های علمی پژوهشی و همچنین علمی ترویجی مورد تائید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تا انتهای آذر ۱۳۹۶ را به ترتیب بیشترین فراوانی انتشار نشان می‌دهد.

**نگاره (۱)**- تعداد مقاله‌های مرتبط با مالیات در نشریه‌های مورد تائید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

| ردیف | عنوان نشریه | صاحب‌امتیاز | رتبه نشریه | سال شروع به کار | تعداد شماره‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های مالیات منتشرشده | درصد تشکیل‌دهنده مقاله‌های مالیات |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ۱ | دانش حسابداری | دانشگاه باهنر کرمان | پژوهشی | ۱۳۸۹ | ۳۰ | ۲۱۸ | ۱۰ | ۰/۰۴۶ |
| ۲ | دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت | انجمن حسابداری مدیریت | پژوهشی | ۱۳۹۱ | ۲۳ | ۲۳۳ | ۱۰ | ۰/۰۴۳ |
| ۳ | بررسی‌های حسابداری و حسابرسی | دانشگاه تهران | پژوهشی | ۱۳۷۱ | ۷۲ | ۵۳۴ | ۸ | ۰/۰۱۵ |
| ۴ | پژوهش‌های تجربی حسابداری | دانشگاه الزاهرا (س) | پژوهشی | ۱۳۹۰ | ۲۵ | ۳۱۴ | ۷ | ۰/۰۲۲ |
| ۵ | حسابداری مدیریت | دانشگاه آزاد اسلامی | پژوهشی | ۱۳۸۷ | ۳۷ | ۲۷۶ | ۶ | ۰.۰۲۲ |
| ۶ | تحقیقات حسابداری و حسابرسی | انجمن حسابداری ایران | پژوهشی | ۱۳۸۸ | ۳۲ | ۲۷۷ | ۶ | ۰/۰۲۲ |
| ۷ | دانش حسابداری مالی | دانشگاه بین‌المللی امام (ره) | پژوهشی | ۱۳۹۰ | ۱۹ | ۱۳۷ | ۵ | ۰/۰۳۶ |
| ۸ | پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی | دانشگاه آزاد اسلامی | پژوهشی | ۱۳۸۸ | ۳۵ | ۲۷۹ | ۵ | ۰/۰۱۸ |
| ۹ | دانش حسابرسی | دیوان محاسبات کشور | پژوهشی | ۱۳۸۸ | ۲۹ | ۲۳۹ | ۴ | ۰/۰۱۷ |
| ۱۰ | پژوهش‌های حسابداری مالی | دانشگاه اصفهان | پژوهشی | ۱۳۸۸ | ۳۲ | ۲۴۲ | ۴ | ۰/۰۱۶ |

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

| ردیف | عنوان نشریه | صاحب‌امتیاز | رتبه‌ی نشریه | سال شروع به کار | تعداد شماره‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های مالیات منتشرشده | درصد تشکیل‌دهنده مقاله‌های مالیات |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ۱۱ | دانش سرمایه‌گذاری | انجمن مهندسین مالی ایران | پژوهشی | ۱۳۹۱ | ۲۴ | ۲۹۹ | ۴ | ۰/۰۱۳ |
| ۱۲ | مطالعات تجربی حسابداری مالی | دانشگاه علامه طباطبایی (ره) | پژوهشی | ۱۳۸۲ | ۵۳ | ۳۲۶ | ۳ | ۰/۰۰۹ |
| ۱۳ | پژوهش‌های کاربردی در گزارشگری مالی | سازمان حسابرسی | پژوهشی | ۱۳۹۰ | ۱۰ | ۶۹ | ۳ | ۰/۰۴۳ |
| ۱۴ | تحقیقات مالی | دانشگاه تهران | پژوهشی | ۱۳۷۲ | ۴۱ | ۳۴۴ | ۲ | ۰/۰۰۶ |
| ۱۵ | بورس اوراق بهادار | سازمان بورس اوراق بهادار | پژوهشی | ۱۳۸۸ | ۳۵ | ۲۳۰ | ۲ | ۰/۰۰۹ |
| ۱۶ | حسابداری ارزشی و رفتاری | دانشگاه خوارزمی | پژوهشی | ۱۳۹۵ | ۳ | ۲۵ | ۲ | ۰/۰۸۰ |
| ۱۷ | حسابداری دولتی | پیام نور | پژوهشی | ۱۳۹۳ | ۵ | ۳۸ | ۲ | ۰/۰۵۳ |
| ۱۸ | راهبرد مدیریت مالی | دانشگاه الزهرا (س) | پژوهشی | ۱۳۹۲ | ۱۸ | ۱۲۸ | ۲ | ۰/۰۱۶ |
| ۱۹ | International journal of management accounting and economics | مهندسی مالی با همکاری انجمن حسابداری مدیریت ایران | پژوهشی | ۱۳۹۴ | ۵ | ۳۵ | ۲ | ۰/۰۵۷ |
| ۲۰ | حسابداری مالی | دانشگاه آزاد اسلامی | پژوهشی | ۱۳۸۸ | ۳۴ | ۲۲۹ | ۱ | ۰/۰۰۴ |
| ۲۱ | دانش مالی تحلیل اوراق بهادار | دانشگاه آزاد اسلامی | پژوهشی | ۱۳۸۷ | ۳۸ | ۳۰۹ | ۱ | ۰/۰۰۳ |

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

| ردیف | عنوان نشریه | صاحب‌امتیاز | رتبه‌ی نشریه | سال شروع به کار | تعداد شماره‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های مالیات منتشرشده | درصد تشکیل‌دهنده مقاله‌های مالیات |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ۲۲ | مطالعات حسابداری و حسابرسی | انجمن حسابداری ایران | پژوهشی | ۱۳۹۱ | ۲۰ | ۱۵۸ | ۱ | ۰/۰۰۶ |
| ۲۳ | پیشرفت‌های حسابداری | دانشگاه شیراز | پژوهشی | ۱۳۸۴ | ۱۸ | ۱۴۴ | ۰ | ۰ |
| ۲۴ | مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار | دانشگاه آزاد اسلامی | پژوهشی | ۱۳۸۹ | ۲۹ | ۲۶۶ | ۰ | ۰ |
| ۲۵ | چشم‌انداز مدیریت مالی و حسابداری | دانشگاه شهید بهشتی | پژوهشی | ۱۳۹۰ | ۱۵ | ۱۰۵ | ۰ | ۰ |
| ۲۶ | تحقیقات مالی اسلامی | دانشگاه امام صادق (ص) | پژوهشی | ۱۳۹۰ | ۱۲ | ۷۷ | ۰ | ۰ |
| ۲۷ | مدیریت دارایی و تأمین مالی | دانشگاه اصفهان | پژوهشی | ۱۳۹۲ | ۱۹ | ۱۶۵ | ۰ | ۰ |
| جمع کل | | | | | ۷۱۳ | ۵۶۹۶ | ۹۰ | ۰/۰۱۶ |

طبق مشاهدات فوق، ۰/۰۱۶ از مقاله‌های منتشرشده درنشریه‌های حسابداری و مالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به مالیات اختصاص داشته است.

علوم اسلامی انسانی، شماره ۱۵، پاییز ۱۳۹۷، جلد اول، ص ۱۷- ۱

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

**سایرنشریه‌های حسابداری و مالی**[۶]

نگاره ۲ تعداد مقاله‌های مرتبط با مالیات را در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی را تا انتهای آذر ۱۳۹۶ به ترتیب فراوانی نشان می‌دهد.

**نگاره (۲)**- تعداد مقاله‌های مرتبط با مالیات در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی

| ردیف | عنوان نشریه | صاحب‌امتیاز | رتبه‌ی نشریه | سال شروع به کار | تعداد شماره‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های مالیات منتشرشده | درصد تشکیل‌دهنده مقاله‌های مالیات |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ۱ | اقتصاد مالی | دانشگاه اقتصاد و حسابداری واحد تهران مرکزی | ـــــ | ۱۳۸۷ | ۳۷ | ۲۸۳ | ۱۱ | ۰/۰۳۹ |
| ۲ | پژوهش حسابداری | دانشگاه الزهرا | ـــــ | ۱۳۹۰ | ۲۶ | ۲۱۱ | ۵ | ۰/۰۲۴ |
| ۳ | مطالعات مدیریت و حسابداری | موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی تاکستان | ـــــ | ۱۳۹۴ | ۸ | ۲۲۸ | ۳ | ۰/۰۱۳ |
| ۴ | پژوهش‌های جدید در مدیریت و حسابداری | موسسه آموزش عالی آزاد نگاره | ـــــ | ۱۳۹۴ | ۳۴ | ۴۵۳ | ۳ | ۰/۰۰۷ |
| ۵ | حسابرس | سازمان حسابرسی | ـــــ | ۱۳۸۷ | ۹۱ | ۱۱۷۴ | ۲ | ۰/۰۰۲ |
| ۶ | بررسی‌های حسابداری | دانشگاه شهید چمران اهواز | ـــــ | ۱۳۹۲ | ۱۴ | ۱۹ | ۲ | ۰/۱۰۵ |
| ۷ | دانش و پژوهش حسابداری | انجمن حسابداری ایران | ـــــ | ۱۳۸۴ | ۴۷ | ۲۷۷ | ۱ | ۰/۰۰۴ |
| ۸ | حسابداری سلامت | دانشگاه علوم پزشکی شیراز | پژوهشی | ۱۳۹۱ | ۱۶ | ۹۱ | ۱ | ۰/۰۱۱ |

[۶]- منظور از سایر نشریه‌ها، نشریه‌هایی است که اسامی آن‌ها در بخش حسابداری و مالی سایت نشریات وزارت علوم وجود ندارد.

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

| ردیف | عنوان نشریه | صاحب‌امتیاز | رتبه‌ی نشریه | سال شروع به کار | تعداد شماره‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های منتشرشده | تعداد مقاله‌های مالیات منتشرشده | درصد تشکیل‌دهنده مقاله‌های مالیات |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ۹ | حسابرسی: نظریه و عمل (الکترونیکی) | انجمن حسابرسان داخلی ایران | ـــــ | ۱۳۹۳ | ۷ | ۸۹ | ۱ | ۰/۰۱۱ |
| ۱۰ | پژوهش‌های نوین در حسابداری | دانشگاه پیام نور | ترویجی | ۱۳۹۲ | ۵ | ۴۲ | ۱ | ۰/۰۲۴ |
| ۱۱ | پژوهش‌های مالی اسلامی | پیام نور | علمی پژوهشی | ۱۳۹۲ | ۳ | ۲۰ | ۱ | ۰/۰۵۰ |
| ۱۲ | مدیریت اقتصاد و حسابداری | مهندس سمانه الیاسی | ـــــ | ۱۳۹۶ | ۲ | ۱۶ | ۱ | ۰/۰۶۳ |
| ۱۳ | نظریه نوین حسابداری | موسسه آموزش عالی رجا | ـــــ | ۱۳۹۲ | ۹ | ۴۵ | ۱ | ۰/۰۲۲ |
| ۱۴ | حسابدار رسمی | جامعه حسابداران رسمی ایران | ـــــ | ۱۳۸۳ | ۴۵ | ۶۳۲ | ۰ | ۰/۰۰۰ |
| ۱۵ | حسابرسیان داخلی (الکترونیکی) | انجمن حسابرسان داخلی ایران | ـــــ | ۱۳۹۳ | ۷ | ۸۰ | ۰ | ۰/۰۰۰ |
| ۱۶ | حسابرسی فناوری اطلاعات | سید محسن هاشمی | ـــــ | ۱۳۹۳ | ۵ | ۱۸ | ۰ | ۰/۰۰۰ |
| ۱۷ | مطالعات مالیو بانکداری اسلامی | موسسه آموزش عالی بانکداری | ـــــ | ۱۳۹۴ | ۸ | ۲۲۷ | ۰ | ۰/۰۰۰ |
| جمع کل | | | | | ۳۶۴ | ۳۹۰۵ | ۳۳ | ۰/۰۰۸ |

بر اساس مشاهدات بالا، ۰/۰۰۸ از مقاله‌های منتشرشده در سایر نشریه‌های حسابداری، به مالیات اختصاص دارد.

**مقاله‌های مالیات در نشریه‌های غیر حسابداری و مالی**

تعداد مقاله‌های مرتبط با مالیات را در نشریه‌های غیر حسابداری و مالی تا انتهای آذر ۱۳۹۶ به ترتیب فراوانی عبارتند از: پژوهشنامه مالیات۷۸ عدد،پژوهشنامه اقتصادی۳۸ عدد،مجله اقتصادی۱۵ عدد،مجله تحقیقات اقتصادی۱۲عدد،فصلنامه برنامه‌ریزی و بودجه۷عدد،فصلنامه سیاست‌های مالی و اقتصادی۷عدد،فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی ایران۶عدد،پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی۶عدد،پژوهشنامه اقتصاد کاربردی۶ عدد،مطالعات کمی در مدیریت۵عدد،نشریه راهبرد توسعه۴عدد،فصلنامه اقتصاد اسلامی۴عدد،فصلنامه اقتصاد مقداری۳عدد،فصلنامه مدل‌های اقتصادسنجی۲عدد،پژوهشنامه اقتصاد انرژی۲عدد،پژوهشنامه اقتصاد انرژی۲عدد،نشریه آینده‌پژوهی مدیریت۱عدد،فصلنامه اقتصاد شهر۱عدد،پژوهشنامه اقتصاد

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

کلان۱عدد،پژوهشنامه اقتصاد کلان۱ عدد،ماهنامه پژوهش ملل۱عدد، پژوهشنامه اقتصاد انرژی ایران۱عدد،فصلنامه اقتصاد کشاورزی و توسعه۱عدد،پژوهش‌های پولی بانکی ۱ عدد ،مجله اطلاعات سیاسی اقتصادی۱ عدد ،فصلنامه تحقیقات جدید در علوم انسانی۱ عدد ،فصلنامه جستارهای اقتصادی۱ عدد ،مجله رسالت مدیریت دولتی۱ عدد ،فصلنامه رفاه اجتماعی۱ عدد ،ماهنامه کتاب ماه کودک و نوجوان۱ عدد ،فصلنامه مجلس و راهبرد۱ عدد ،فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری۱ عدد ،فصلنامه مدیریت سازمان‌های دولتی۱ عدد ،فصلنامه مدیریت فرهنگی۱ عدد ،فصلنامه نظریه‌های کاربردی اقتصاد۱ عدد که در مجموع تعداد مقاله‌های مرتبط با مالیات در نشریه‌های غیر حسابداری و مالی تا انتهای آذر ۱۳۹۶تعداد۲۱۵ مقاله است.

بر اساس آمار فوق نشریه «پژوهشنامه مالیات» وابسته به سازمان امور مالیاتی کشور که با رتبه پژوهشی منتشر می‌شود با تعداد ۷۸ مقاله به انتشار بیشترین مقاله در زمینه مالیات پرداخته است.

باوجوداین می‌توان دریافت که تعداد مقاله‌های منتشرشده درزمینه مالیات ۳۳۸ است. نگاره۳ تعداد مقاله‌های مرتبط با مالیات منتشرشده در نشریه‌ها را به ترتیب فراوانی نشان می‌دهد.

**نگاره(۳)**- تعداد مقاله‌های مرتبط با مالیات منتشرشده در کل نشریه‌ها

| ردیف | عنوان نشریه | تعداد مقاله‌های مرتبط با مالیات | درصد تشکیل‌دهنده هر گروه |
|---|---|---|---|
| ۱ | نشریه‌های غیر حسابداری و مالی | ۲۱۵ | ۰/۶۳۶۱ |
| ۲ | نشریه‌های موجود در بخش حسابداری و مالی سایت نشریات وزارت علوم،تحقیقات و فناوری | ۹۰ | ۰/۲۶۶۳ |
| ۳ | سایر نشریه‌های حسابداری و مالی | ۳۳ | ۰/۰۹۷۶ |
| | جمع کل | ۳۳۸ | ۱۰۰ |

نگاره ۳ نشان می‌دهد که بیشترین انتشار مقاله‌های مالیات مربوط به نشریه‌های غیر حسابداری و مالی است.

**آزمون فرضیه‌ها:** برای انجام آزمون فرضیه‌ها ابتدا باید نرمال بودن داده‌ها سنجیده شود. برای این منظور با توجه به کم بودن تعداد داده‌ها از آزمون کلموگوروف – اسمیرنوف[۷]استفاده شد.

**نگاره(۴)**- بررسی نرمال بودن میزان مقاله‌های منتشرشده مالیات در هر گروه از نشریه‌ها

| یافته‌ها | میانگین | انحراف معیار | z | معناداری |
|---|---|---|---|---|
| نشریه‌های پژوهشی وزارت علوم | ۳/۳۳۳ | ۲/۹۶۱ | ۰/۹۹۹ | ۰/۲۷۱ |
| سایر نشریه‌های حسابداری و مالی | ۱/۹۴۱ | ۲/۶۸۰ | ۱/۱۷۲ | ۰/۱۲۸ |
| نشریه‌های غیر حسابداری و مالی | ۶/۳۲۳ | ۱۴/۳۹۶ | ۲/۱۲۰ | ۰/۰۰۰ |
| محتوای مقاله | ۴۲/۲۵۰ | ۵/۰۶۴ | ۰/۸۲۳ | ۰/۵۰۷ |

نگاره۴ نشان می‌دهدکه معناداری مقاله‌های منتشرشده در نشریه‌های پژوهشی وزارت علوم، سایر نشریه‌های حسابداری و مالی و محتوای مقاله‌ها بالاتر از ۰/۰۵ است وبنابراین دارای توزیع نرمال هستند و لذا می‌توان از آزمون‌های پارامتریک برای آن‌ها استفاده کرد، ولی معناداری مقاله‌های منتشرشده در نشریه‌های غیر حسابداری و مالی پایین‌تر از ۰/۰۵ است و لذا دارای توزیع نرمال نیست، بنابراین برای آن‌ها باید از آزمون‌های نا پارامتریک استفاده کرد.

**فرضیه‌ی اول:**میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده درزمینه ی مالیات در مجلات وزارت علوم تحقیقات و فناوری، کمتر از میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی است.

$H0:\mu 1 \geq \mu 2$
$H1:\mu 1 < \mu 2$

[7]-Kolmogorov-Smirnov

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

$\mu 1$ :میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در مجلات وزارت علوم تحقیقات و فناوری

$\mu 2$: میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی

چون فرضیه مطرح‌شده به مقایسه دو جامعه می‌پردازد، برای بررسی درستی یا نادرستی آن باید از آزمون مقایسه میانگین دو جامعه استفاده کرد. برای آزمون مقایسه میانگین دو جامعه لازم است بررسی شود آیا واریانس دو جامعه برابرند یا خیر. به‌عبارت‌دیگر آزمون تساوی واریانس‌ها مقدم بر آزمون تساوی میانگین‌ها است.برای آزمون تساوی واریانس‌ها از آزمون لوین[8] استفاده می‌کنیم. در این آزمون فرض صفر تساوی واریانس‌های مجلات وزارت علوم تحقیقات و فناوری و سایر نشریه‌های حسابداری و مالی است.

$H0:\sigma_1^2 = \sigma_2^2$
$H1:\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

برای آزمون فرضیه اول؛ از آزمون T مستقل استفاده شد.یافته‌های فرضیه یک در نگاره ۵قابل‌مشاهده است.

**نگاره(۵)**– یافته‌های آزمون T مستقل فرضیه اول پژوهش

| متغیر | آزمون لون | | t | درجه آزادی | معناداری | انحراف معیار | فاصله اطمینان ۹۵ درصدی اختلاف | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | F | معناداری | | | | | کمینه | بیشینه |
| واریانس برابر | ۱/۵۶۷ | ۰/۲۱۸ | ۱/۵۷۴ | ۴۲ | ۰/۱۲۳ | ۰.۰۸۸۴ | -۰/۳۹۳ | ۳/۱۷۷ |
| واریانس نابرابر | | | ۱/۶۱۰ | ۳۶/۷۰۴ | ۰.۱۱۶ | ۰/۸۶۵ | -۰/۳۵۹ | ۳/۱۴۴ |

همان‌طور که در نگاره ۵ مشاهده می‌شود، سطح معناداری آزمون لون معادل ۰/۲۱۸ است که از مقدار خطای ۰.۰۵ بزرگ‌تر است،درنتیجه فرض برابری واریانس‌ها ($H_0$ ) پذیرفته می‌شود، لذا اطلاعات سطر اول را برای نتیجه‌گیری در مورد میانگین‌هاموردبررسی قرار می‌دهیم؛ زیرا اگر مقدار آزمون لون نشان دهد که دو گروه دارای واریانس‌های غیرمساوی هستند (مقدار احتمال کمتر از ۰/۰۵ باشد) در این صورت باید مقدار t را برای واریانس‌های غیر برابر استفاده کرد. از یافته‌های سطر دوم بهره‌برداری نمود. همچنین سطح معناداری آزمون میانگین‌ها با فرض تساوی واریانس بیشتر از ۵ درصد است؛ پس $H_0$ پذیرفته می‌شود و ادعای ما مبنی بر اینکه میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده درزمینه ی مالیات در مجلات وزارت علوم تحقیقات و فناوری، کمتر از میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی است تائیدنمی شود.

یافته‌های نگاره ۴ نشان می‌دهد که میانگین تعداد مقاله‌های مالیات منتشرشده در نشریه‌های پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بیشتر از سایر نشریه‌های حسابداری و مالی است. لذا فرضیه اول مبنی بر اینکه میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده درزمینه ی مالیات در مجلات «علمی پژوهشی» وزارت علوم تحقیقات و فناوری، کمتر از میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی است تأییدنمی‌شود.

**فرضیه دوم:**میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده درزمینه ی مالیات در مجلات «علمی پژوهشی» وزارت علوم تحقیقات و فناوری، کمتر از میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در سایر نشریه‌های غیر حسابداری و مالی است.

$H0:\mu 1 \geq \mu 3$
$H1:\mu 1 < \mu 3$

$\mu 1$: میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در مجلات وزارت علوم تحقیقات و فناوری

$\mu 3$: میانگین تعداد مقاله‌هایمنتشرشده در سایر نشریه‌های غیر حسابداری و مالی

برای آزمون فرضیه دوم با توجه به نرمال نبودن توزیع مقاله‌های منتشرشده در نشریه‌های غیر حسابداری و مالی از آزمون ناپارامتریک من –ویتنی (آزمونU)استفاده شد؛که یافته‌های آن در نگاره۶قابل‌مشاهده است.

[8]-levene

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

**نگاره (۶)**- یافته‌های آزمون آماره U(من – وینتی) فرضیه دوم پژوهش

| یافته‌ها | |
|---|---|
| ۴۴۱/۰۰۰ | آماره من ویتنی |
| -۰/۲۶۸ | آماره Z |
| ۰/۷۸۹ | معناداری |

همان‌طور که در نگاره ۶ مشاهده می‌شود، سطح معناداری آزمون من ویتنی معادل ۰/۷۸۹ است که از مقدار خطای ۰/۰۵ بزرگ‌تر است،بنابراین $H_0$پذیرفته‌شده وفرضیه پژوهش مبنی بر اینکه میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده درزمینه ی مالیات در مجلات «علمی پژوهشی» وزارت علوم تحقیقات و فناوری، کمتر از میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در سایر نشریه‌های غیر حسابداری و مالی است تائیدنمی‌شود.

**تحلیل محتوای مقاله‌های مالیات**

برای بررسی پیام‌های اصلی پژوهش‌ها، بر اساس رویکرد توصیفی، مطالعه‌های مربوط برحسب مشابهت موضوع‌ها و محتوای آن‌ها در طبقات همگن قرا گرفته و به ۸ دسته‌ی عمده به‌صورت زیر طبقه‌بندی و دسته‌بندی شدند:

۱-سایر موضوعات مالیات ۲-اجتناب مالیاتی ۳-ارزش‌افزودهمالیات ۴-فرار مالیاتی ۵- تهور مالیاتی ۶- مالیات سبز ۷- سپرسازی مالیاتی ۸- تمکین مالیاتی.نگاره ۷ تعداد و درصد تشکیل‌دهنده محورهای محتوای مقاله‌های مالیات را برحسب فراوانی به ترتیب نشان می‌دهد.

**نگاره (۷)**- تعداد و درصد تشکیل‌دهنده محورهای محتوایی مقاله‌های مالیات

| ردیف | محور مقاله | تعداد مقاله منتشرشده | درصد |
|---|---|---|---|
| ۱ | مفاهیم مالیاتی | ۱۵۹ | ۰/۴۷۰۴ |
| ۲ | اجتناب مالیاتی | ۵۳ | ۰/۱۵۶۸ |
| ۳ | ارزش‌افزوده مالیاتی | ۵۳ | ۰/۱۵۶۸ |
| ۴ | فرار مالیاتی | ۲۸ | ۰/۰۸۲۸ |
| ۵ | تهور مالیاتی | ۱۵ | ۰/۰۴۴۴ |
| ۶ | مالیات سبز | ۱۲ | ۰/۰۳۵۵ |
| ۷ | سپرسازی مالیاتی | ۱۲ | ۰/۰۳۵۵ |
| ۸ | تکمین مالیاتی | ۶ | ۰/۰۱۷۸ |
| جمع | | ۳۳۸ | ۱۰۰ |

**آزمون فرضیه سوم:** بین میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده درزمینه های مختلف محتوای مالیات تفاوت معناداری وجود دارد.

$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5 = \mu_6 = \mu_7 = \mu_8$

$H_1$:دست‌کم میانگین تعداد مقاله‌هایمنتشرشده در دو زمینه محتوا یکسان نیست

$\mu_1$ میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در سایر موضوعات مالیاتی

$\mu_2$ میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در زمینه اجتناب مالیاتی

$\mu_3$ میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در زمینه ارزش‌افزوده مالیاتی

$\mu_4$ میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در زمینه فرار مالیاتی

$\mu_5$ میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در زمینه تهور مالیاتی

$\mu_6$ میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در زمینه مالیات سبز

$\mu_7$ میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در زمینه سپرسازی مالیاتی

$\mu_8$ میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در زمینه تمکین مالیاتی

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

برای آزمون فرضیه سوم پژوهش با توجه به نرمال نبودن تعداد مقالات نشریه‌های غیر حسابداری و مالی از آزمون کروسکال – والیس[9] (آزمون H) استفاده‌شده که نتیجه آزمون شامل دو ستاده است؛که یافته‌های ستاده دوم آن(آماره کای دو ) در نگاره۸ مشاهده می‌شود.

**نگاره (۸)**-یافته‌های آماره کای دو فرضیه سوم پژوهش

| محتوای مقاله‌های مالیات | یافته‌ها |
|---|---|
| ۲۸۱/۰۱۰ | کای اسکوئر |
| ۷ | درجه آزادی |
| ۰/۰۰۰ | sig |

ستاده دوم آزمون کروسکال – والیس (نگاره ۸)آماره کای دو($\chi 2$)، درجه آزادی و sig را نشان می‌دهد.همان‌طور که مشهود است سطح معناداری آزمون معادل ۰/۰۰۰ کمتر از ۵ درصد است،بنابراین $H_0$ رد شده و ادعای یکسان نبودن میانگین تعداد مقاله‌های منتشرشده در زمینه های مختلف محتوای مالیات پذیرفته می‌شود.

در ادامه هر یک از گروه‌های هشت‌گانه محورهای مختلف مالیات تشریح می‌شوند:

**سایر موضوعات مالیات:**بیشترین مقاله‌های منتشرشده مربوط به مالیات، در زمینه «سایر موضوعات مالیات» است.در این گروه مقاله‌هایی قرار دارند که درباره موضوع‌هایی مانند ضرورت و اهمیت مالیات،فرهنگ مالیاتی، مشوق‌های مالیاتی،برنامه‌ریزی مالیاتی،ارائه راه‌کارهای تئوری و عملی درباره گسترش مالیات و عامل مؤثر بر مالیات و موارد مشابه است. مقاله‌ها و نشریه‌های منتشرکننده مرتبط با سایر موضوعات مالیات به ترتیب فراوانی عبارت اند از : پژوهشنامه مالیات ۴۴،پژوهشنامه اقتصادی ۲۵،اقتصاد مالی۸، مجله تحقیقات حسابداری ۷،مجله اقتصادی ۶،پژوهشنامه اقتصادکاربردی۶،فصلنامه سیاست‌های مالی واقتصادی۵،فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی ایران۵،پژوهش‌های تجربی حسابداری۵،فصلنامه اقتصاداسلامی۴،پژوهش حسابداری۴،دانش حسابداری وحسابرسی مدیریت۴،نشریه راهبردتوسعه۳،پژوهش‌های حسابداری مالی وحسابرسی۳،دانش حسابرسی۳، پژوهش‌های رشدوتوسعه اقتصادی۲ ،فصلنامه برنامه‌ریزی وبودجه ۲،دانش سرمایه‌گذاری ۲، فصلنامه اقتصادمقداری۲،تحقیقات مالی۲،international journal of management accounting and economics ۲،نشریه مدیریت ورزشی۱،مطالعات تجربی حسابداری مالی۱،مطالعات کمی درمدیریت۱،فصلنامه مدل‌های اقتصادسنجی۱،فصلنامه اقتصادشهر۱،مجله اطلاعات سیاسی اقتصادی۱،ماهنامه کتاب ماه کودک ونوجوان۱،فصلنامه مجلس وراهبرد۱،فصلنامه مدیریت فرهنگی۱،فصلنامه نظریه‌های کاربردی اقتصاد۱، حسابرس۱،نظریه نوین حسابداری۱،دانش حسابداری۱،تحقیقات حسابداری وحسابرسی۱،مطالعات حسابداری وحسابرسی۱ .در مجموع تعداد مقاله های منتشر شده در سایر موضوعات مالیات ۱۵۹ مقاله می باشد.

**اجتناب مالیاتی:** تعاریف متفاوتی از اجتناب از پرداخت مالیات از سوی پژوهشگران ارائه‌شده است. رگو[10] [۲۴] اجتناب از پرداخت مالیات را به‌عنوان استفاده از روش‌های برنامه‌ریزی مالیاتی که به‌طور قانونی، پرداخت مالیات بر درآمد شرکت را کاهش می‌دهد، تعریف کرده است [۲۱]. فعالیت‌های اجتناب از پرداخت مالیات به‌طور متداول به ابزارهای صرفه‌جویی مالیاتی مربوط می‌شود که منابع را از دولت به سهامداران انتقال می‌دهد، بنابراین ارزش بعد از مالیات شرکت افزایش می‌یابد [۲۰]. تعدادمقاله‌ها و نشریه‌های منتشرکننده مقاله‌های مرتبط با اجتناب مالیاتی به ترتیب فراوانی عبارت اند از :دانش حسابداری ۷ عدد،پژوهشنامه مالیات۶عدد،دانش حسابداری مالی ۴عدد،دانش حسابداری وحسابرسی مدیریت۳عدد،بررسی‌های حسابداری وحسابرسی۳عدد،حسابداری مدیریت۳عدد،تحقیقات حسابداری وحسابرسی ۳عدد ،مطالعات کمی درمدیریت۲عدد،مطالعات مدیریت وحسابداری۲عدد، پژوهش‌های حسابداری مالی وحسابرسی۲عدد،پژوهش‌های حسابداری مالی۲عدد،راهبردمدیریت مالی ۲عدد،پژوهشنامه اقتصادی ۱عدد،مجله اقتصادی۱عدد،فصلنامه برنامه‌ریزی وبودجه ۱عدد،نشریه راهبردتوسعه۱عدد،فصلنامه رفاه اجتماعی۱عدد،فصلنامه مدیریت سازمان‌های دولتی۱عدد ،اقتصادمالی۱عدد ،پژوهش‌های جدیددرمدیریت وحسابداری۱عدد ،حسابداری سلامت۱عدد ،مدیریت اقتصادوحسابداری۱عدد ،پژوهش‌های تجربی حسابداری۱عدد ،دانش حسابرسی۱عدد ،دانش سرمایه‌گذاری۱عدد وبورس اوراق بهادار۱عدد. در مجموع تعداد مقاله های منتشر شده در زمینه اجتناب مالیات ۵۳ مقاله می باشد.

[9]- Kruskal-wallis test
[10]- Rego

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

**ارزش‌افزوده مالیات:** درطبقه‌بندی قانون مالیات‌ها،مالیات برارزش‌افزوده، (VAT) درزمره مالیات غیرمستقیم برمصرف وفروش داخلی کالاهاوخدمات بشمارمی‌آید. مالیات برارزش‌افزوده، نوعی مالیات برفروش چندمرحله‌ای است که خریدکالاهاوخدمات واسطه‌ای را از پرداخت مالیات معاف می‌کندو بار قانونی مالیاتی آن بردوش مصرف‌کننده نهایی است. این نوع مالیات ازارزش‌افزوده بنگاه‌هایعنی ما به‌التفاوت بین عایدی ناشی ازفروش کالاهاوخدمات وکل هزینه‌هایی پرداختی بابت خریدنهاده‌های تولید(به‌استثنای نیروی انسانی)، دریافت می‌شود. تعدادمقاله‌ها و نشریه‌های منتشرکننده‌ی مقاله‌ی مرتبط با مالیات بر ارزش افزوده عبارت انداز : پژوهشنامه اقتصادی۱۱ عدد، پژوهشنامه مالیات۹ عدد، مجله اقتصادی۵عدد، مجله تحقیقات اقتصادی۴ عدد، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی۲عدد، مطالعات کمی در مدیریت۲عدد، تحقیقات حسابداری و حسابرسی۲عدد، فصلنامه سیاست‌های مالی و اقتصادی۱ عدد، فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی ایران۱ عدد، پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی۱ عدد، فصلنامه برنامه‌ریزی و بودجه۱ عدد، فصلنامه اقتصاد مقداری۱ عدد، مطالعات تجربی حسابداری مالی۱ عدد، مطالعات تجربی حسابداری مالی۱ عدد، حسابرس۱ عدد، پژوهشنامه اقتصاد انرژی۱ عدد، پژوهش‌های جدید در مدیریت و حسابداری۱ عدد، نشریه آینده‌پژوهی مدیریت۱ عدد، پژوهشنامه اقتصاد کلان۱ عدد، ماهنامه پژوهش ملل۱ عدد، فصلنامه تحقیقات جدید در علوم انسانی۱ عدد، فصلنامه جستارهای اقتصادی۱ عدد، مجله رسالت مدیریت دولتی۱ عدد، مطالعات مدیریت و حسابداری۱ عدد، مطالعات مدیریت و حسابداری. ۱ عدد.. در مجموع تعداد مقاله های منتشر شده در زمینه ارزش افزوده ۵۳ مقاله می باشد.

**فرار مالیاتی:**به هر نوع اقدام غیرقانونی جهت پرداخت صحیح مالیات از قبیل حساب‌سازی، عدم ارائه دفاتر، انجام فعالیت‌های اقتصادی بدون رسم و نشان فرار مالیاتی اطلاق می‌گردد. ویژگی آشکار فرار مالیاتی غیرقانونی بودن آن است. این امر به‌واسطه قصد اختیاری برای انجام تقلب صورت می‌پذیرد. مطالعات قبلی نشان می‌دهدکه گزارش کمتراز واقع درآمدمعمول‌ترین روش فرارمالیاتی توسط اشخاص است.فرارمالیاتی واجتناب ازمالیات،هردوبه‌منظورگریزازپرداخت مالیات انجام می‌شود؛اماتفاوت اساسی این دو،آن است که اجتناب ازمالیات رفتاری قانونی است درحالی‌که فرارمالیاتی رفتاری غیرقانونی است. به‌عبارت‌دیگرفرارمالیاتی یک نوع تخلف ازقانون است،امااجتناب ازمالیات ناشی ازخلأهای قانونی درقانون مالیات‌هامی‌باشد. تعداد مقاله‌ها و نشریه‌های منتشرکننده‌ی مقاله‌ی مرتبط بافرار مالیاتی عبارت اند از : پژوهشنامه مالیات۱۱ عدد ،فصلنامه برنامه‌ریزی وبودجه۲ عدد،حسابداری ارزشی ورفتاری ۲عدد،پژوهشنامه اقتصادی۱ عدد،مجله تحقیقات اقتصادی۱ عدد،پژوهش‌هایرشدوتوسعه اقتصادی۱ عدد،نشریه مدیریت ورزشی۱ عدد،پژوهش‌های پولی بانکی۱عدد،فصلنامه اخلاق درعلوم وفناوری۱عدد، اقتصادمالی۱عدد،پژوهش‌های جدیددرمدیریت وحسابداری۱عدد،پژوهشنامه مالی اسلامی۱عدد،دانش سرمایه‌گذاری ۱عدد،مطالعات تجربی حسابداری مالی۱ عدد،حسابداری دولتی۱ عدد،دانش مالی تحلیل اوراق بهادار۱عدد. در مجموع تعداد مقاله های منتشر شده در زمینه فرار مالیاتی ۲۸ مقاله می باشد.

**تهور مالیاتی:** تهور مالیاتی به دامنه‌ی محدودتری از رفتاری‌های اجتناب مالیاتی اشاره دارد که به‌طورخاص متهورانه باشد.درواقع حمایت ضعیف‌تر قانونی از وضعیت مالیاتی یک شرکت به‌طور منطقی نشان از وضعیت مالی متهورانه می‌باشد. شرکت‌هایی که وضع مالیاتی خود را به روش‌هایی که در رسیدگی‌های ممیزان مالیاتی (هر نهاد دیگر) رد می‌شود، وضع می‌نمایند متهور پنداشته می‌شود.این معیار این وضعیت را دارد که مشخصاً به ارزیابی و قضاوت حرفه‌ای مرتبط شده است[۲۲] درواقع تهور مالیاتی به حالتی اطلاق می‌شود که در آن شرکت، با ممیزان مالیاتی به چالش می‌افتد و مالیات برای شرکت تائید نمی‌شود این مفهوم به استفاده از ابهامات قانون برای کاهش مالیات پرداختی اشاره دارد. به‌عنوان‌مثال ممکن است که یک شرکت معامله خاصی را انجام دهد که قانون، به‌طور شفاف در مورد آن نظری نداده است و یا به دلیل داشتن ویژگی‌هایچندگانه، تعیین مالیات قابل پرداخت با تفسیر قانون ممکن باشد. در این حالت، شرکت تفسیر بهتر از حیث پرداخت مالیات کمتر را در اظهارنامه مالیاتی به کار می‌گیرد، اما همواره این احتمال وجود دارد که ممیز مالیاتی تفسیر دیگری داشته باشد [۱]. تعداد مقاله‌ها و نشریه‌های منتشرکننده‌ی مقاله‌ی مرتبط با تهور مالیاتی عبارتند از : پژوهشنامه مالیات ۳عدد،حسابداری مدیریت۲عدد،پژوهش‌های کاربردی در گزارشگری مالی۲عدد،پژوهش‌های حسابداری مالی۲عدد،دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت۱ عدد،بررسی‌های حسابداری و حسابرسی۱عدد،مجله اقتصادی۱عدد،پژوهش حسابداری۱عدد،پژوهش‌های نوین در حسابداری۱عدد،حسابداری مالی۱ عدد. در مجموع تعداد مقاله های منتشر شده در زمینه تهور مالیاتی۱۵ مقاله می باشد.

**مالیات سبز:**. مالیات‌ها از یک‌سو به اصابت مالیاتی بر شرایط تورمی جامعه تأثیرگذار هستند و از سویی دیگر با جابه‌جایی منابع از بازاری به بازار دیگر آثار تخصیصی به همراه دارند. ازاین‌رو متخصصان اقتصاد همواره در پی شناسایی پایه‌هایی از مالیات هستند که کمترین عدم کارایی را به جامعه تحمیل کنند. در میان انواع مالیات‌ها، تنها پایه مالیاتی که چنین ویژگی دارد مالیات‌های زیست‌محیطی است. این پایه مالیاتی که به انواع آلودگی‌های محیط زیستی اعمال می‌شودنه‌تنها کارایی را

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

خدشه‌دارنمی‌کند. بلکه به دلیل کاهش هزینه‌های ناشی از آلودگی فایده اجتماعی را نیز افزایش می‌دهد و به این نوع مالیات اصطلاحاً مالیات سبز می‌گویند [۵].

تعداد مقاله‌ها و نشریه‌های منتشرکننده‌ی مقاله‌ی مرتبط با مالیات سبز عبارت اند از : پژوهشنامه مالیات۳ عدد، پژوهش‌های رشدوتوسعه اقتصادی۲ عدد،مجله اقتصادی۲عدد، فصلنامه برنامه‌ریزی وبودجه۱عدد،اقتصادمالی۱عدد،پژوهشنامه اقتصادانرژی۱عدد،پژوهشنامه اقتصادانرژی ایران۱عدد،فصلنامه اقتصادکشاورزی وتوسعه۱عدد. در مجموع تعداد مقاله های منتشر شده در زمینه مالیات سبز ۱۲مقاله می باشد.

**سپرسازی مالیاتی:** بر طبق مطالعه [۲۳]، سپرسازی مالیاتی می‌تواندبه‌عنوان گسترده‌ترین زیرمجموعه تهور مالیاتی که میزان تقید به قانون را نشان می‌دهد، تلقی گردد،سپرسازی مالیاتی در اکثر مواقع فاقد هدف تجاری قابل‌توجه می‌باشد و اغلب بر استفاده از راه گریز قانونی تکیه دارد، فرض می‌شود که در اغلب موارد و نه همیشه، تهور مالیاتی را منعکس می‌کند.سایر تعارف رایج نیز بر این برداشت از سپرسازی مالیاتی و تأکید بر شاخصه تهور آن صحه می‌گذارد. در تعارف یادشده، اغلب به ارائه نادرست سود بر اساس انگیزه‌های مالیاتی و باهدف کاهش مالیات اشاره می‌گردد[۱۹] جامعه حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) نیز سپرسازی مالیاتی را به‌عنوان«نداشتن هیچ منافع اقتصادی به‌جز اجتناب مالیاتی، مگر آنکه در راستای نیت اعمال قوانین مالیاتی باشد» تعریف کرده است [۱۷]. سپرسازی مالیاتی الزاماًغیرقانونی نبوده و تنها منحصراً به فرار مالیاتی نیست. درواقع بسیاری از ساختارهای سپرگونه مالیاتی احتمالاً با این پیش‌فرض طراحی می‌شود که هرچند ولو اندک، منطبق با قانون باشد به‌عبارت‌دیگرشرکت‌های با سپر مالیاتی الزام و تقید به قانون را می‌آزمایند [۲۳] و درواقع همواره با اینحدود قانونی در تعارض قرار نمی‌گیرند. تعداد مقاله‌ها و نشریه‌های منتشرکننده‌ی مقاله‌ی مرتبط با سپرسازی مالیاتی عبارتند از : دانش حسابداری۲ عدد،بررسی‌های حسابداری۲عدد،فصلنامه سیاست‌های مالی واقتصادی۱عدد،پژوهش‌های تجربی حسابداری۱عدد،دانش حسابداری وحسابرسی مدیریت۱عدد،بررسی‌های حسابداری وحسابرسی۱عدد،حسابداری مدیریت۱عدد،دانش حسابداری مالی۱عدد،پژوهش‌های کاربردی درگزارشگری مالی۱عدد،بورس اوراق بهادار۱عدد. در مجموع تعداد مقاله های منتشر شده در زمینه سپر سازی مالیاتی ۱۲مقاله می باشد.

**تمکین مالیاتی:** منظورازتمکین مالیاتی این است که مؤدیان،قوانین ومقررات مالیاتی کشوررابه چه میزان رعایت می‌کنند.این رعایت شامل ثبت‌نام درسیستم مالیاتی،تسلیم اظهارنامه،نگهداری وارائه اسنادومدارک،محاسبه،گزارش مستقیم،جمع درآمدشرکت‌هاودرآمدفعالیت‌های انتفاعی سایراشخاص حقوقی که ازمنابع مختلف درایران یاخارج ازایران تحصیل می‌شود،رعایت قوانین ومقررات مالیاتی توسط شرکت،یعنی تطابق هرچه بیشترمالیات ابرازی که براساس قوانین ومقررات تعیین می‌شودوشرکت دراظهارنامه مالیاتی موضوع ماده۱۱۰قانون مالیات‌های مستقیم آن رادرج می‌کند(بامالیات قطعی) که مأموران مالیاتی سازمان امورمالیاتی کشورتشخیص می‌دهندوقطعی می‌شودواین همان تمکین مالیاتی ازسوی مؤدی است[۱۴]. تعداد مقاله‌ها و نشریه‌های منتشرکننده‌ی مقاله‌ی مرتبط با تمکین مالیاتی عبارت اند از: پژوهشنامه مالیات ۲ عدد،بررسی‌های حسابداری و حسابرسی۱ عدد،دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت ۱عدد،حسابداری دولتی ۱عدد،حسابرسی: نظریه و عمل (الکترونیکی)۱عدد در مجموع تعداد مقاله های منتشر شده در زمینه تمکین مالیاتی ۶ مقاله می باشد.کم بودن مقاله‌های این حوزه در مقابل اهمیت فوق‌العاده آن ضرورت پژوهش بیشتر در این زمینه را اثبات می‌کند.

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

## بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی این پژوهش بررسی تجربی تعداد و محتوای مقاله‌های منتشرشده در حوزه مالیات و تحلیل محتوای آن‌ها بود. یافته‌های این مطالعه نشان داد که تعداد مقاله‌های مالیات منتشرشده در نشریه‌های حسابداری و غیر حسابداری تا پایان آذر ۹۶ برابر با ۳۳۸ مقاله است که باتوجه به اهمیت موضوع ومقایسه با حجم مقاله های منتشر شده رقم بسیار کوچکی است. این رقم در نشریه‌های حسابداری و مالی مورد تائید وزارت علوم نسبت به‌کل مقاله‌های منتشرشده ۹۰ مقاله یا ۰/۰۱۶ و در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی نسبت به‌کل مقاله‌های منتشرشده ۳۳ مقاله و برابر ۰/۰۰۸ است. همچنین حجم مقاله‌های منتشرشده در سایر نشریه‌های حسابداری و مالی کمتر از سایر نشریه‌ها است. تحلیل محتوا نیز نشان می‌دهد که پژوهشگران توجه کمی به بحث مالیات درزمینه تمکین مالیاتی داشته‌اند.

درصورتی‌که مسئله مالیات و چالش‌های مالیاتی درزمینه های علمی بررسی،کنکاش و پژوهش نشود و معایب و ایرادات آن پس از شناسایی و برنامه‌ریزی رفع نشود،نمی‌توان انتظار برطرف شدن مشکل‌های فعلی مالیاتی و رسیدن به جامعه‌ی آرمانی را داشت.لذا استادان،دانشجویان،دانش‌پژوهان و انجمن‌های حسابداری باید به اهمیت و ضرورت مالیات در جامعه بیش‌ازپیش توجه کنند تا مالیات و پرداخت آن نهادینه شود. ازاین‌روپژوهش‌های کاربردی و ارائه‌ی راه‌کارهای عملی و منطبق با واقعیت در حوزه‌ی مالیات، نیاز فعلی جامعه است.

## منابع و مراجع


۱- اعتمادی، حسین. سپاسی، سحر و محمدعلی ساری. (۱۳۹۵).چارچوب مفهومی طرح‌ریزی مالیات شرکتی. *فصلنامه پژوهش حسابداری*، دوره ۵،شماره ۴،ص۶۱-۸۰.

۲- پاریاد،رحمان و بهزاد ملکی. (۱۳۸۷). *جایگاه کشورهای جهان سوم در انتشار تولیدات علمی جهان (مطالعه‌ی موردی: کشور جمهوری اسلامی ایران)*. تهران، کنگره‌ی ملی علوم انسانی، مرکز مطالعات فرهنگی و علوم انسانی.

۳- جعفری لنگرودی، محمدجعفر. (۱۳۸۰). *ترمینولوژی حقوق*.چاپ هشتم، تهران: انتشارات گنج دانش.

۴- حسینی، نیره سادات و رضا غلامی جمکرانی. (۱۳۹۶). تحلیل محتوای پژوهش‌های مدیریت سود.*فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت*، سال ۱۰،شماره ۳۵،ص ۹۱-۱۰۵.

۵- حیدری، مهدی. یعقوب نژاد، یحیی. هلالی، ریحانه ومرتضی عباسپور. (۱۳۹۴).ارائه مدلی جهت تعیین نرخ بهینه مالیات زیست‌محیطی (با تأکید براثر تخصیص مجدد در صنعت برق ایران).*پژوهشنامه مالیات*،سال ۲۳،شماره۲۶،ص ۶۵-۸۶.

۶- راهنمای رود پشتی،فریدون. بنی طالبی دهکردی،بهاره ومریم کاویان.(۱۳۹۳).تحلیل موضوعی نشریات علمی پژوهشی حوزه مالی وحسابداری درایران ومقایسه بانشریه Finance آمریکابامدل پانل دیتا. *فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت*، سال ۷،شماره ۲۳،ص ۳۱-۴۲.

۷- راهنمای رودپشتی،فریدون.وکیلی فرد،حمیدرضا.بنی طالبی دهکردی،بهاره ومریم کاویان.(۱۳۹۳). تحلیل محتوای نشریات علوم مالی دارای رتبه علمی-پژوهشی ایران ومقایسه بانشریه finance آمریکا. *فصلنامه علمی پژوهشی دانش مالی تحلیل اوراق بهادار*،سال ۷،شماره ۲۱،ص ۷۱-۸۶.

۸- راهنمای رود پشتی،فریدون. بنی طالبی دهکردی،بهاره ومریم کاویان.(۱۳۹۱). تحلیل محتوای نشریات دارایرتبه علمی-پژوهشی رشته حسابداری درایران. *فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت*،سال ۵،شماره ۱۵،ص ۱۲۱-۱۴۳.

۹- رنگریز،حسن و غلامحسین خورشیدی. (۱۳۸۵)،*مالیه عمومی و تنظیم خط‌مشی مالی دولت*. چاپ پنجم،تهران: شرکت چاپ و نشر بازرگانی وابسته به موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی.

۱۰- سیف،علی‌اکبر. (۱۳۷۵). *روش تهیه‌ی پژوهشنامه درروان شناسی و علوم تربیتی*. تهران،دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن.

۱۱- عرب مازار،علی‌اکبروعلی دهقانی. (۱۳۸۸). برآوردکارایی مالیات بردرآمدمشاغل واشخاص حقوقی دراستان‌های کشور. *فصلنامه تخصصی مالیات*،دوره جدید،شماره ۷، ص ۴۵-۶۴.

۱۲- مالکی مقدم،هوشنگ و عبدالله عباسی. (۱۳۸۲).*حقوق مالیاتی و این دادرسی آن*، چاپ اول، قم: موسسه انتشارات خانه خرد.

ISSN: 2538-3671
http://www.johi.ir

۱۳- مجتهد،احمدو اعظم احمدیان. (۱۳۸۶). اثردرآمدهای مالیاتی دولت بررفاه اجتماعی ایران. *پژوهشنامه اقتصادی*، دوره۷، شماره ۲۴، ص ۴۵-۷۱.

۱۴- ملا نظری، مهناز.ابوحمزه، مینا و محمدمهدی میرزایی عباس‌آباد. (۱۳۹۵). فرهنگ‌سازمانی و تمکین مالیاتی (مطالعه موردی اداره کل مالیاتی مؤدیان بزرگ).*بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*،دوره ۲۳،شماره ۱۰، ص ۱-۱۸.

۱۵- نمازی،محمد.رجب دری،حسین و اعظم روستا میمندی. (۱۳۹۶). بررسی تعدادوتحلیل محتوای مقاله های مرتبط بااخلاق حرفه ای حسابداری درایران. *مجله ی پیشرفتهای حسابداری دانشگاه شیراز*،دوره نهم،شماره اول، ص۱۹۳-۲۲۶.

۱۶- یاسینی، سید محمد. (۱۳۸۵).*بررسی اثربخشی اصلاح ساختار نظام مالیاتی و تأثیر آن بر سازمان امور مالیاتی استان تهران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد مدیریت تشکیلات و روش‌ها، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز،تهران.

17- AICPA .(2003). *Proposed Rule:Strengthening the commission'sRequirements Regarding Auditor Independence*.file no،S7،49-02.

18- Adhikari, A. Betanokourt, L؛Alshameri, F .(2014). The SEC's proposed IFRS roadmap: An analysis of comment letters using content analysis and textual software.*Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, Vol.23(2), Pp. 98-108.

19- Bankman,j. (2004). An Acadamics view of the tax shelter Battel,in Crisis in tax Administration,Henry Aaron and joel slemrod, eds:Washington,D.C,The brookings institution, Pp.9-28.

20- Desai, M.A؛Dharmapala, D. (2009). Corporate Tax Avoidance and Firm Value.*The Review of Economics and Statistics*,Vol.91, No. 3, Pp. 537–546.

21- Hanlon, M؛Heitzman, S. (2010). A Review of Tax Research.*Journal of Accounting and Economics*, Vol. 50, No.2- 3, Pp. 127–178.

22- Lietz, G. (2013).*tax avoidance vs،tax Aggressiveness،A Unifying conceptual framework،working paper*, available at:www.ssen.com,2363828.

23- Lisowsky,p.Leslie, R.&Andrew S. (2013).Do publicly Disclosed tax Reserves tell us About Privately Disclosed tax shelter Activity? *Journal of Accounting Research*, Vol. 51(3), Pp. 583-629.

24-Rego, S. (2003). Tax Avoidance' Activities of U.S. Multinational Corporations. *Contemporary Accounting Research*, Vol. 20, No. 4, Pp. 805–833.